AVİM Yorum • No: 2023 / 4 • Ocak 2023

TÜRKİYE ERMENİSTAN NORMALLEŞME SÜRECİ YOLUNDA ASALA UĞULTUSU

Hazel ÇAĞAN ELBİR

Analist

İkinci Karabağ Savaşından sonra Ermenistan, Ermeni diasporası ve hala varlığını sürdürebilen terör örgütü ASALAnın (İng. *Armenian Secret Army for the Liberation of Armenia*) açıklamaları dikkat çekmektedir. Ancak açıklama yapanlara bir yenisi daha eklenmiştir. Karabağdan açıklamalar yapan sözde yönetiminin bir temsilcisi, bir terör örgütü gibi açıklamalar yapmaktadır[1]. Açıklamalardaki cüretkâr sözleri, ASALAnın yaptığı açıklamalarla paralellik göstermektedir.

Bu yıl, her yıl olduğu gibi ASALA, kuruluşu yıldönümünde yine ırkçı ve saldırgan açıklamalarına devam etmiştir. ASALA açıklamasında, Ermenistana akıl verirken, yandaşı addettiği ARFnin (İng. *Armenian Revolutionary Federation*) girişimlerini takdir ettiğini söylemiş, Ermenistanın mücadelelesinde her zaman yanında olduğunu ve Ermenistana her zaman destek olacağını beyan etmiştir[2].

ASALAnın Batı desteği ile hareket ettiği artık bilinen bir gerçektir. ASALA onlarca Türk diplomatını katleden cani bir örgüttür. ASALAya ve militanlarına övgüler yağdırmak bu örgütle aynı eksende durulduğunu ortaya koymaktadır. Türkiye Ermenistan normalleşme sürecinin önündeki engellerden biri, terör tanımının tam manasıyla yapılmamasıdır. Ermenistan, resmi Twitter hesabında ASALAnın kurucularını ulusal kahraman olarak adlandırmakta, onları açık bir şekilde anmaktadır[3].

2020 yılında gerçekleşen ve Azerbaycanın kendi topraklarını yeniden kazanması ile sonuçlanan İkinci Karabağ Savaşından sonra gerek ASALA gerek Karabağdaki sözde cumhuriyet benzer tınıda açıklamalar yapmaya devam etmektedir. Sözde cumhuriyetin sözde devlet bakanı, 25 Ocak 2023 tarihindeki bir mülakatta Uluslararası toplumun Azerbaycana yaptıklarının bedelini ödetmek zorunda olduğunu söylemiştir. Burada ısrarla reddedilen bir gerçek vardır, söz konusu topraklar Azerbaycana aittir. Azerbaycanın sözleri asılsız da değildir. Hatta, Prof. Dr. Allain Pellet tarafından hazırlanan, Azerbaycanın İşgal Altındaki Topraklarında Yasadışı Faaliyetlerle İlgili Üçüncü Ülkelerin Yükümlülükleri Hakkında Hukuki Görüş[4] başlıklı bir Birleşmiş Milletler Genel Kurulu (BMGK) ve Güvenlik Konseyi belgesi yayınlanmıştır[5]. Raporda, üçüncü ülkeler ile gerçek ve tüzel kişilerin Ermenistanın yürüttüğü yasadışı faaliyetlerle doğrudan veya dolaylı ilişkilerinin ortaya çıkardığı hukuki sonuçlar, Ermenistanın söz konusu faaliyetleri karşında üçüncü tarafların

yükümlülükleri ve uluslararası toplum tarafından alınabilecek önlemler incelenmiştir. Raporda detaylı bir şekilde uluslararası hukuka göre, Karabağın Azerbaycandan ayrılışının halkların kendi kaderini tayin (self-determinasyon) hakkı temel alınarak haklı gösterilemeyeceğini anlatmaktadır. Bunun sebebi, a) Ermenistanın yasadışı güç kullanımı ve b) Azerbaycanın egemenliğinin ve toprak bütünlüğünün ihlâlidir. Dolayısıyla rapor, Karabağdaki durumun Ermenistan tarafından askeri işgâl olduğunu belirtmektedir[6].

Terör örgütü ASALAnın ve benzer gayri resmî yapıların söylemlerinin kontrol altına alınması, Türkiye Ermenistan normalleşme sürecinde atılması gereken önemli bir adımdır. Böyle bir duruma müsamaha gösterilmemesi, artık tamamen kapatılması gerekirken, benzer açıklamalarla terörün yeniden canlandırılmaya çalışılması ve Ermenistan tarafından anılması ne anlama gelmektedir? Türkiye ve Azerbaycan ticaretin, enerji anlaşmalarının yanı sıra diplomatik ilişkilerin yoğunlaşması ve hız kazanması gibi yapıcı söylemlere sıkı sıkıya bağlıyken, normalleşme sürecine zarar vermeye çalışan girişimler, bölgenin geleceği için istenmeyen sonuçlar doğurabilecektir.

[1] State minister: Karabakh Armenians struggle tol ive with dignity on their land is also important for the World, news.am, *News*, 25 Ocak 2023, https://news.am/eng/news/741229.html.

[2] ԿՈՉ ՀԱՄԱՅՆ ՀԱՅՈՒԹՅԱՆ Հայաստանի Ազատագրության Հայ Գաղտնի Բանակի հիմնադրման 48-ամյակի առիթով, asala.army, *ASALA*, 19 Ocak 2023, https://www.asala.army/news/ԿՈՉ-ՀԱՄԱՅՆ-ՀԱՅՈՒԹՅԱՆ-Հայաստանի-Ազատագրության-Հայ-Գաղտնի-Բանակի-հիմնադրման-48-ամյակի-առիթով.

[3] Today is the #birthday of Monte #Melkonyan, National Hero of????????, Legend of the #Armenian nation, Commander. His name will always remain in the history of #Armenia. We bow before you, Immortal Hero!, https://twitter.com/armenia/status/1463845349404069902?s=21&t=pbAC-WGMAJn_Gqt_oGk2SA.

[4] *Legal Opinion on Third Party Obligations with Respect to Illegal Economic and Other Activities in the Occupied Territories of Azerbaijan, Annex to the letter dated 10 April 2017 from the Permanent Representative of Azerbaijan to the United Nations addressed to the Secretary-General, Legal Opinion on Third Party Obligations with Respect to Illegal Economic and Other Activities in the Occupied Territories of Azerbaijan*, 7-10.

[5] Ali Murat Taşkent, Uluslararası Hukukun Açık İhlali: Dağlık Karabağ Örneği, avim.org.tr, *AVİM*, 2 Haziran 2017, https://avim.org.tr/tr/Yorum/ULUSLARARASI-HUKUKUN-ACIK-IHLALI-DAGLIK-KARABAG-ORNEGI.

[6] Taşkent, Uluslararası Hukukun Açık İhlali: Dağlık Karabağ Örneği.

Yazar Hakkında :

Hazel Çağan-Elbir AVİM'de analist olarak çalışmaktadır. Çağan-Elbir, Atılım Üniversitesi Politik Ekonomi bölümünde doktora çalışmalarına devam etmektedir.

Atıfta bulunmak için: ELBİR, Hazel ÇAĞAN. 2026. "TÜRKİYE ERMENİSTAN NORMALLEŞME SÜRECİ YOLUNDA ASALA UĞULTUSU." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2023 / 4. Ocak 27. Erişim Kasım 08, 2026. https://www.avimbulten.org/tr/Yorum/TURKIYE-ERMENISTAN-NORMALLESME-SURECI-YOLUNDA-ASALA-UGULTUSU

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır